

Dokument nr. 8:56

(2006-2007)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Inge Lønning, Sonja Irene Sjøli, Børge Brende og Trond Helleland

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Inge Lønning, Sonja Irene Sjøli, Børge Brende og Trond Helleland om en opptrappingsplan for å styrke tilbudet om habilitering og rehabilitering

Til Stortinget

BAKGRUNN

Formålet med habilitering og rehabilitering er å gi mennesker som er rammet av skade, sykdom eller funksjonshemming en ny mulighet til å mestre hverdagen, og til å delta i samfunns- og arbeidsliv. Stortinget trakk opp retningslinjer for habiliterings- og rehabiliteringstilbudet i Innst. S. nr. 178 (1998-1999) til St.meld. nr. 21 (1998-1999) Ansvar og meistring, en heilskapleg rehabiliteringspolitikk. Hovedmålet med de strategiene som meldingen trakk opp, var å sikre et mer systematisk og effektivt habiliterings- og rehabiliteringsarbeid på brukernes premisser.

SINTEF Unimed har på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet utarbeidet rapporten "Nasjonal plan for rehabilitering, kartlegging av behov". Rapporten er publisert i august 2005, og bygger på en spørreundersøkelse blant 44 pasientorganisasjoner. Hovedkonklusjonen i rapporten er at det er behov for et bedre tilbud innenfor habilitering og rehabilitering både på kommunalt nivå og i spesialisthelsetjenesten. I Helsetilsynets oppsummeringsrapport etter et landsomfattende tilsyn med habiliteringstjenesten til barn i 2006, fremgår det at bare 2 av 40 kommuner hadde et tilbud i samsvar med lovkravene på området. Helsetilsynet påpeker i rapporten at det ikke finnes et likeverdig habiliteringstilbud til barn over hele landet. I St.prp. nr. 44 (2006-2007) viser Regjeringen til at ventetiden for tværfaglig, spesialisert rehabilite-

ring for rusavhengige er for lang. Ifølge opplysninger som er innhentet av landsforeningen for trafikkskadede, er det bare 50 pst. av pasientene med alvorlige hodeskader som får et tilbud om tidlig rehabilitering. Et slikt tilbud er avgjørende for at mennesker med hodeskader skal kunne gjenvinne viktige funksjoner. I Helse- og omsorgsdepartementets budsjettproposisjon for 2007 heter det at habilitering og rehabilitering ikke har tilstrekkelig oppmerksomhet og prioritet, verken i primærhelsetjenesten eller i spesialisthelsetjenesten.

I lys av de manglene som er dokumentert i tilbudet om habilitering og rehabilitering, er det alarmende at antall døgnbaserte rehabiliteringsplasser ifølge norsk pasientregister ble redusert med 16 pst. i 2006. Samtidig som pasientene opplever ventetider og mangel på tilbud, melder oppføringsinstitusjoner over hele landet at de driver med redusert kapasitet som følge av begrensninger i avtalene med regionale helseforetak.

Det er en hovedutfordring for det norske samfunnet at én av fem i yrkesaktiv alder står utenfor arbeidslivet. Et bedre tilbud om habilitering og rehabilitering vil bidra til at flere kan inkluderes i arbeidslivet og være selvforsørgende. Det er imidlertid like viktig å styrke tilbudet til mennesker som ikke er i yrkesaktiv alder, herunder barn og eldre. Et bedre tilbud om habilitering og rehabilitering vil være en investering i bedre livskvalitet for mange mennesker, og vil samtidig redusere behovet for omsorgstjenester. Dette er særlig viktig i lys av at behovet for omsorgstjenester øker sterkt som følge av en dobling av antall eldre over 80 år de neste 35 år. Den neste store helsepolitiske satsingen bør være innenfor habilitering og rehabilitering.

Det er nødvendig å iverksette en forpliktende opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering, som sikrer bedre kapasitet og kvalitet i tilbudet om

habilitering og rehabilitering. Opptappingsplanen må sikre øremerkede midler til å styrke tilbudet både i kommuner og helseforetak. Planen skal bidra til et bedre tilbud til alle som har behov for habilitering og rehabilitering, uavhengig av alder, funksjonsnivå og diagnose. Det er avgjørende å styrke samhandlingen mellom kommuner og helseforetak for å gi pasientene et bedre tilbud. Det bør derfor gis særskilte tilskudd som stimulerer til et helhetlig tjenestetilbud for pasientene, i samarbeid mellom ulike forvaltningsnivå og aktører.

Opptappingsplanen må videre omfatte økte bevilgninger til forskning som kan bidra til økt kunnskap om effekten av ulike habiliterings- og rehabiliteringstiltak.

Det er også nødvendig at opptappingsplanen bidrar til mer langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for private aktører, som sikrer at disse fortsatt kan spille en viktig rolle som supplement til de tilbudene som drives i offentlig regi. I vurderingen av hvorvidt et habiliterings/rehabiliteringstilbud skal drives av offentlige eller private, må det legges av-

gjørende vekt på kvaliteten i tilbudet, tilgjengelighet for brukerne og kostnadseffektivitet. For å sikre åpenhet og etterprøvbarhet bør bruk av private tilbydere baseres på anbud. Avtaler mellom private aktører og offentlige myndigheter må være langsiktige for å gi virksomhetene nødvendig forutsigbarhet for driften.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme et forslag om en opptappingsplan for habilitering og rehabilitering, med øremerkede midler til å styrke tilbudet både i kommunene og i spesialisthelsetjenesten. Det må også etableres særskilte tilskudd for å stimulere helhetlige tilbud i samhandling mellom disse.

29. mars 2007